

**Brev till Sophie Elkan från
Selma Lagerlöf: 1893-1895.
L 84:1 - 52**

Lagerlöf, Selma,

HS L 84:1

National Library
of Sweden

Söndag 21.10.94.

Älskade!

I förra veckan fick jag tre bref från dig, tack! Det är mycket trevligt. Jag undrar själv öfver att vi alltid kunna skriva, men det är dumt, det är de tröga korrespondanserna, som är svåra att föra. Mina gamla vänner hafva i allmänhet öfvergipvit att svara på bref. Och så godt kan det vara.

Om i dag borde jag rätta krior. Jag har hufvudet fullt af samvetsqual för att jag ej gör det, men jag uttar att jag kommer att fylla hela arket, bara för att slippa undan, det förstår du väl. Krior, hvad säger Pestalozzi om krior, kanske han hade haft god af att själt skriva några. Ah, det gör mig för resten rusande hvar gång, jag tänker på undervisningsväsendet. Har lär man sig att amnas för att lära något, jo naturligtvis gör man en sak i världen, och man skriver inte på flera romaner på en gång, man läser ej mer än ett ämne i gången för en teatmen, men i skolan läses olika saker under dagens fem timmar, ju mer använding ju bättre. Och att se hur hjärnornas förfäres, minnet aftar, intresset dör. I de första klasserna är de små ämnen ganska intelligenta, men bevaras oss väl, högre upp. Det skulle gå bra för rödskimmet, men nej är det en grufelig lärolomsmaskin påskola genomgå. Det är naturligtvis deras räddning, att de äro så lata. Jag vill äta mig att på två år lära en normalt utvecklad sjuttonåring, som kan läsa och skriva allt, som meddelas i våra 10 klasser, mer är det ej värdt.

Det är åter regn och rust så gardinsnönerna sväfas fram och åter för draget. Det är godt för luftväxlingen. Det ^{ser} all knappast halva köstus är

gången från 24 Augusti till 24 December äro 4 månader,
men jag tror nog, att senare hälften af tiden skall
gå fortare. Det är, som om jag började längta framåt
och ej tillbaka mer. Jag tänker på hur det är
att åter kunna spritta upp ur sängen midt i natten
och tänka på att du finnes i närheten mer att hela
dagen tillhör oss och ingen annan. Det är verkligen
som om det ej vore så förfärdigt långt till detta.

Jag har ock ett oändligt bekymmer för hur du skall
ställa så att jag ej behöfver drifva dig ur din egen
säng, hvilket för mig är ytterst obehagligt. För du
ha mig liggande på soffan i sängkammaren? Det
kanke vore bra, så behöfve jag ej sitta och känga
på sängkanten, utan fås lägga mig genast. För
resten är du väl nu en tröpinne, inte sant?

Det är så roligt, när du frågar, om jag kan tycka
om dig, sedan de alla, alla gått illa åt dig. Det är
riktigt, som om du vore i Disby igen. Men du
vet väl, att det ej beror på självet, utan bara på
dig själv, så länge du bryr dig om, att jag tycker
om dig, så har du mig nog. Jag har emellertid
kommit att undra öfver om jag skulle vara stolt
eller lycklig öfver att vara en mycket lysande stor-
hets, en George Sands eller Elliots förebagna vän. Men
jag har så ringa auktoritets känsla, fattigdoms
och ålderdoms imponera på mig, för storheter har
jag den känslan, att de ha mycket annat att göra
än att bry sig om mig, men räddar jag dem så
har jag ej slugg respekt. Nej, det hjälper dig ej alls
vid å vis mig att bli gräuslöst rikbar, men jag unna-
de dig det för din egen skull.

För att säga sanningen skulle jag ej fråga
mycket efter om lifvet faller om jag vore
i dina kläder, därför att jag är säker om
att du redan varit ifrå om dem. Det är ej

på samma ständpunkt alls nu som i hösten,
då du plaudrade den. Senutans var det gallet med
Wärlin, som skrämde dig, och Ellev Key, som gaf
råd. De första idéerna äro alltid goda. Jag tror nog,
att romanen går bra, de komma ej alls att vara
styggas mot dig. Du kommer snarare att få mer
beröm än du tycker själf du förtjänar. Men sådant
kan man vanligen utvärda med lätthet.

Jag skref så litet om den utländska resan
sist jag sade ej tid. Men jag har en känsla
af att detta blir af. Det är i alla fall något
att arbeta för.

Det du, när du talar om, att du vet, hvilka
fel du nu har, skulle jag vilja vänta det
på annat sätt. Jag tror inte man går framåt
genom kunskapen om sina fel. Jag tror det
är förtjänster man bör sträffa efter att få.
Ja, jag vet inte, det är bara egentligen ett lyckel.
spel för tanken, men du som hört alla gamla
historier har väl ock hört den om den girige,
som ej lät dra upp sig ur vattnet af den, som
sade "gif mig din hand, utan först af den, som
sade, "tag min hand. Det är goda föredömen,
som före en framåt och ej plauders, det är nog
medvetandet af förtjänster, som kommer en att
skrifvas, ej att man kämmer sina fel. Du
skall inte vara för sträng mot dig själf. Vi
äro ju alla snille. Det vet du väl. Du skulle
jag tycka, att du ej kan orka skrifva mer, medan
du har så mycket att tänka på. Pestalozzi är
säkert nyttig. Men efter jul då blir du nog duktig.

Jag skall nu på allvar söka få ihop ord
till Penetia eller Pineta. Vill du då gå till
fröken Anvies och tala om den, hon får den
ej förr operan helt förr än i veckans slut. Elise

